

FAGFELLEVDERT ARTIKKEL

Referanse til artikkelen: Bjøntegaard, H. Ø., Sverdrup, S. & Raanaas, R. K. (2026). Ungdomsråd som arena for deltagelse og myndiggjøring. *Fontene forskning*, 19(1), 4-16.

NØKKELOD: ENGASJEMENT, UNGDOMSINVOLVERING, EMPOWERMENT, FRITIDSAKTIVITETER OG MESTRINGSTRO

Heidi Øvereng Bjøntegaard
PhD-kandidat, Institutt for Folkehelsevitenskap, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet. Høyskolelektor, Institutt for Psykologi, Oslo Nye Høyskole
heidi.overeng.bjontegaard@nmbu.no

Sidsel Sverdrup
Professor dr.polit. og partner, Vista Analyse AS
sidsel.sverdrup@gmail.com

Ruth Kjærsti Raanaas
Professor, Institutt for Folkehelsevitenskap, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet
ruth.raanaas@nmbu.no

Ungdomsråd som arena for deltagelse og myndiggjøring

Barn og unges deltagelse i beslutningstaking er nedfelt i Grunnloven og er sentralt i folkehelsearbeidet. Kommunale ungdomsråd er lovpålagt og skal muliggjøre ungdoms deltagelse i kommunale beslutningsprosesser. Samtidig har kommunene svake føringer for hvordan ungdomsråd skal organiseres. I denne studien har vi fulgt medlemmer i et ungdomsråd som fikk ansvar for å arrangere fritidsaktiviteter for jevnaldrende og diskuterer hvordan deltagelse i ungdomsråd og ansvar for fritidsaktiviteter for ungdom kan bidra til mestring og myndiggjøring for medlemmer av ungdomsråd. Datamaterialet er basert på ikke-deltagende observasjoner fra ungdomsrådsmøter, fokusgruppe- og gruppeintervju med til sammen ni medlemmer (15–19 år). Funnene viser at medlemmene i ungdomsrådet erfarte å jobbe sammen mot felles mål og å bli tatt på alvor av de voksne lederne. Videre erfarte de styrket selvtillit og ferdigheter, og stolthet over å bidra med noe for andre. Funnene diskuteres i lys av myndiggjøring som teoretisk perspektiv.

Denne artikkelen retter søkelyset mot ungdomsråd som arena for deltagelse og myndiggjøring av ungdom. Barn og unges deltagelse i beslutningstaking følger av Barnekonvensjonen (1989, art. 12) og er nedfelt i Grunnloven (1814, § 104). I henhold til Kommuneloven (2018, § 5-12) skal alle norske kommuner ha et ungdomsråd eller tilsvarende. Ungdomsrådene skal være ungdommens talerør overfor beslutningstakere og politikere, og har en rådgivende rolle i kommunen (Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, 2021). Ungdomsrådene skal representere ungdommens interesser, bidra med innspill i kommunale beslutnings- og planleggingsprosesser, og kan selv ta opp saker som gjelder ungdom. Hvordan kommunene organiserer ungdomsrådene, hva slags opplæring medlemmene får og hva de involveres i, varierer imidlertid mye (Proba, 2022).

I folkehelsesammenheng er barn og ungdoms deltagelse i beslutningsprosesser fremhevet som en måte å styrke mestring og tilhørighet, redusere ulikheter mellom grupper og utvikle mer hensiktsmessige tiltak som bedre møter deres behov (Flodgren et al., 2025; Meld. St. 15 (2022–2023)). Studier fra USA har vist at ungdom som deltar i beslutningsprosesser i skolen, i fritidsaktiviteter og organisasjoner i lokalsamfunnet, kan få styrket mestringstro, ferdigheter og kompetanse (Dworkin et al., 2003; Larson et al., 2019). Det er derfor hensiktsmessig å utforske hvordan medlemmer i ungdomsråd kan få styrket beslutningskompetanse og mestringstro slik at det kan være en arena for ungdommers deltagelse og myndiggjøring.

FORSKNING PÅ UNGDOMSRÅD

Til tross for gode politiske intensjoner, er ungdomsråd kritisert for i liten grad å styrke deltagelse blant ungdom, og for at ungdomsråd har begrenset innflytelse og beslutningsmyndighet (Matthews & Limb, 2003; Ødegård, 2007). I saker som krever politisk

behandling, deltar ungdomsråd vanligvis i høringer som finner sted sent i beslutningsprosessen, og de blir sjelden invitert til å delta i startfasen av en prosess (Bygdås & Hagen, 2022; Hagen, 2021). Det er derfor risiko for at ungdomsrådet kun fungerer som en rådgivende instans i voksenstyrte prosesser (Ødegård, 2007).

At ungdom får mulighet til å utvikle relevante ferdigheter og kompetanse, kan styrke deres mestringstro, noe som er nødvendig for å ønske og kreve endringer (Hagen, 2021). Hva slags saker og oppgaver ungdomsrådet involveres i, og når i prosessen de deltar, kan ha betydning for deres engasjement og mulighet til å påvirke. I internasjonal kontekst fremheves det at ungdomsrådene bør få oppgaver som er engasjerende og viktige for dem selv og deres posisjon i lokalsamfunnet (Augsberger et al., 2024). I en studie fra USA, der ungdomsråd deltok i en budsjetteringsprosess og identifiserte ungdommers behov i lokalsamfunnet, opplevde medlemmene prosessen som engasjerende (Augsberger et al., 2019). Denne studien fremhever at ungdommene underveis tilegnet seg ulike ferdigheter som de brukte for å engasjere og involvere jevnaldrende i budsjetteringsprosessen. Collins et al (2016) understreker at medlemmene selv bør få komme med ideer når ungdomsråd tillegges oppgaver, og at de voksne bør støtte dem, snarere enn å presentere egne forslag som medlemmene kun får velge eller gjennomføre. I Norge er det ulikt fra kommune til kommune hva slags saker ungdomsrådet involveres i. Det kan være saker som skal behandles politisk, men også andre oppgaver og aktiviteter (Proba, 2022).

En annen kritikk er at ungdomsråd ikke representerer flertallet av ungdom, men snarere en «elite», og spesielt politisk aktive ungdommer (Matthews & Limb, 2003; Nairn et al., 2006). Internasjonale studier viser likevel at medlemmer i ungdomsråd har ulik bakgrunn og at det er uheldig å betrakte ungdomsrådsmedlemmer som noe annet enn «vanlig» ung-

dom (Augsberger et al., 2018; Faulkner, 2009). I Norge er det hovedsakelig jevnaldrende som velger medlemmer til ungdomsrådene (Bygdås & Hagen, 2022). En undersøkelse fra Proba (2022) viser at medlemmer i ungdomsrådene har ulik bakgrunn, og at ungdomsrådskoordinatorer i liten grad omtaler manglende representativitet som et problem. En måte å styrke representativiteten i ungdomsrådene er å sørge for samarbeidsarenaer og forbindelseslinjer til annen ungdom, basert på tillitsfulle relasjoner mellom jevnaldrende. En undersøkelse fra Rambøll (2024) viser at ungdomsråd i enkelte saker innhenter synspunkter fra andre ungdommer, blant annet gjennom elevråd eller uformelle samtaler med venner og bekjente. Samtidig er det lite systematikk i hvordan ungdomsrådene innhenter synspunkter fra andre (Proba, 2022; Rambøll, 2024). Studier fra Norge og USA viser at flere ungdomsråd har begrenset kontakt med ungdom i lokalsamfunnet og at rådene ofte mangler ordninger eller metoder for å komme i kontakt med ulike ungdomsgrupper (Collins et al., 2016; Proba, 2022; Rambøll, 2024). To internasjonale studier, Augsberger et al. (2017) og Augsberger et al. (2019), fremhever at interaksjon og inkludering av andre unge i beslutningsprosesser gir ungdomsrådsmedlemmer mulighet til å utvide sine sosiale nettverk og styrke sin sosiale kompetanse. Internasjonale studier har foreslått bruk av ungdomshus og sosiale medier for å sikre god kommunikasjon mellom ungdomsråd og andre ungdommer (Augsberger et al., 2019; Feringa & Tonkens, 2017). Finlay (2010) foreslår tettere samarbeid med andre ungdomsorganisasjoner, for eksempel elevråd.

Denne artikkelen bygger på en studie der vi har fulgt medlemmer i et ungdomsråd som fikk ansvar for å arrangere fritidsaktiviteter for jevnaldrende. I artikkelen diskuterer vi hvordan erfaringer fra denne prosessen kan bidra til å styrke medlemmenes handlingskompetanse, politiske mestringstro og myndiggjøring. Forskningsspørsmålet er: Hvordan kan deltagelse i ungdomsråd og ansvar for fritidsaktiviteter for jevnaldrende bidra til økt mestring og myndiggjøring for medlemmer av ungdomsråd? Vi vil drøfte

funnene i lys av myndiggjøring (empowerment) som teoretisk perspektiv og relevant forskning.

MYNDIGGJØRING SOM TEORETISK PERSPEKTIV

Myndiggjøring, eller empowerment på engelsk, viser til prosesser der enkeltindivider eller grupper tilegner seg makt og har mulighet til å ta beslutninger i eget liv (Christens, 2012; Zimmerman, 2000). For å oppnå makt til å ta beslutninger, må formelle, institusjonelle rettigheter være til stede, slik ungdomsråd kan være et eksempel på (Andersen, 2004). For at ungdom skal bli i stand til å ta beslutninger som har betydning i livet, er det imidlertid ikke tilstrekkelig å gi dem formelle rettigheter, de må i tillegg få mulighet til å styrke sin beslutningskompetanse og mestringstro. Det er gjennom erfaringer med å ha reell innflytelse at ungdom kan utvikle kunnskaper, ferdigheter og tro på egen kapasitet og handlingskompetanse til å skape endring (Andersen, 2004; Kosberg, 2024). Myndiggjøring betegner prosesser hvor ungdom styrkes gjennom erfaringer med å påvirke beslutninger (Andersen, 2004; Kosberg, 2024). Myndiggjøring av befolkningen kan foregå både på individ- og gruppenivå. På gruppenivå kan myndiggjøring handle om å bygge relasjoner og legge til rette for likeverdig dialog mellom ulike aktører, og gi marginaliserte grupper større kontroll og mulighet for innflytelse (Christens, 2012). Larson og kolleger (2005) trekker frem at mulighet til å delta og påvirke beslutninger i aktiviteter ungdom selv opplever som engasjerende vil styrke myndiggjøring. Deltagelse i engasjerende aktiviteter kan gi ungdom mulighet til å utforske sine interesser, ta initiativ, utvikle samarbeidsferdigheter og kompetanse, mestringstro og mening (Dworkin et al., 2003; Larson et al., 2005). Studier har også vist at positiv emosjonell energi er viktig for å myndiggjøre ungdom (Kosberg, 2024; Zimmerman, 2000). Gallagher et al. (2015) har i tillegg pekt på at engasjerende fellesskap som kan skape bånd til jevnaldrende, er viktig i myndiggjøring av unge. Wong et al. (2010) og Augsberger et al. (2017) trekker frem samarbeidet med voksne ledere som kan fungere som rollemodeller, gi støtte, anerkjennelse og positive utfordringer for å bygge

kompetanse og selvtillit hos ungdom. Hagen (2021) og Wong et al. (2010) peker på at det kan hindre myndiggjøring dersom voksne ledere ikke tar ungdommenes beslutninger på alvor. Myndiggjøringsprosesser på individ- og gruppenivå kan påvirke hverandre, og myndiggjøring på gruppenivå kan styrke både enkeltindivider og gruppen som helhet (Christens, 2012; Zimmerman, 2000). I studien forstår vi myndiggjøring som prosesser som styrker handlingskompetanse og mestringstro blant ungdom.

METODE

I denne kvalitative studien utforsker vi et ungdomsråds deltagelse i et fritidsprosjekt. Studien er basert på ikke-deltagende observasjon (Spradley, 1980), fokusgruppe og gruppeintervju med ungdomsrådsmedlemmer. Studien ble gjennomført i 2018.

Studiens kontekst

Kommunen hvor prosjektet fant sted, hadde i 2017 omtrent 35 000 innbyggere, hvorav omtrent 5000 var ungdom mellom ti og nitten år. En kartlegging i kommunen viste blant annet at en stor del av ungdommene i kommunen ikke deltok i organiserte fritidsaktiviteter, og at mange unge oppsøkte helse-tjenesten for psykiske plager. Kommunens ledere ønsket å styrke lavterskeltilbud blant ungdom for å fremme deltagelse, inkludering og sosiale møteplasser. Kommunen opprettet et ungdomsråd, og kommunens Folkehelsekoordinator (FHK) og Folkehelseforum bestemte seg for å initiere et «Fritidsprosjekt» og bevilget i 2018 500 000 kroner til fritidsaktiviteter blant ungdom i kommunen. Prosjektet varte i ett år, og det nyetablerte Ungdomsrådet fikk tildelt oppgaven å bestemme og organisere fritidsaktivitetene. FHK var ansvarlig for koordineringen av prosjektet.

Ungdomsrådet besto av ni medlemmer og et varamedlem (fire gutter og seks jenter), i alderen 15 til 19 år. De var elever fra ulike lokale skoler og valgt av jevnaldrende som representanter for to år. Medlemmene kjente ikke hverandre før deltagelsen i Ungdomsrådet. I tillegg til «Fritidsprosjektet» var Ungdomsrådets hovedoppgaver å fungere som rådgi-

vende organ og gi innspill til ulike kommunale saker samt fremme saker som omhandlet ungdom spesielt. Varamedlemmet deltok på møter hvis et rådsmedlem var fraværende.

For å legge til rette for deltagelse i Ungdomsrådet, besluttet Folkehelseforum å opprette en Rådgivningsgruppe bestående av fire kommunale ledere som representerte ulike sektorer som var involvert i kommunalt ungdomsarbeid. To fra Rådgivningsgruppen var til stede på hvert ungdomsrådsmøte og fungerte som koordinatører for Ungdomsrådet. Ungdomsrådet holdt møter en gang i måneden, i alt ti ganger i løpet av det året prosjektet pågikk.

Som del av Fritidsprosjektet arrangerte Rådgivningsgruppen i samarbeid med representanter fra Ungdomsrådet en kafédialog inspirert av Brown og Isaacs (2005) metode, åpen for alle ungdommer i kommunen. Tiltaket ble initiert av Rådgivningsgruppen etter ønske fra Ungdomsrådet om innspill til aktiviteter fra flere ungdommer. Totalt deltok 42 ungdommer på kafédialogen, inkludert flere fra den lokale ungdomsklubben. Gratis pizza og brus ble servert.

Enhet for kultur og fritid i kommunen arrangerte tre fritidsaktiviteter som en del av prosjektet: en ungdomskonsert, et Local-Area Network (LAN)-event og en utekino. De tre fritidsaktivitetene ble gjennomført i løpet av en periode på to til fire måneder etter at den endelige beslutningen i Ungdomsrådet var tatt. Fritidsaktivitetene var gratis. Omtrent 900 personer deltok på konserten, hvorav 700–800 var ungdommer. På utekinoen deltok omtrent 250 personer, hvorav 100–130 ungdommer. På LAN-eventet deltok 100 ungdommer. På grunn av kapasitets- og plassutfordringer fikk ikke alle interesserte delta, og ytterligere 25 ungdommer sto på venteliste. Ungdomsrådet sto som medansvarlig i annonsering av kafédialogen og de tre fritidsaktivitetene.

Datamateriale

Det empiriske grunnlaget er basert på data fra en fokusgruppe og et gruppeintervju med ungdomsrådsmedlemmene, som ble gjennomført i etterkant

av Fritidsprosjektet. Formålet med fokusgruppen og gruppeintervjuet var å utforske medlemmenes felles erfaringer med deltagelse i prosjektet. Opprinnelig ønsket vi å organisere én fokusgruppe med hele Ungdomsrådet (inkludert vara som deltok på flere av ungdomsrådsmøtene), men praktiske utfordringer med å finne et felles tidspunkt gjorde at vi gjennomførte én fokusgruppe med syv medlemmer og et gruppeintervju med de to det ikke passet for på tidspunktet for fokusgruppen.

Både fokusgruppe og gruppeintervju innebærer at flere deltagere intervjues samtidig. I et gruppeintervju har forskeren en mer aktiv rolle som intervjuer, mens forskeren i en fokusgruppe fungerer mer som en moderator som vektlegger samspillet og diskusjonen mellom deltagerne og hvordan de kan bygge videre på hverandres perspektiver (Patton, 2015; Solbjør & Skolbekken, 2024).

Førsteforfatter gjennomførte fokusgruppen og gruppeintervjuet i kommunens rådhus der ungdomsrådsmøtene ble avholdt. Vi utarbeidet en intervjuguide for begge intervjuene, med spørsmål om medlemmenes erfaringer med å få ansvar, om samarbeidet ungdommene imellom og med de voksne lederne, om deres opplevelse av innflytelse rundt valg av fritidsaktiviteter, om gjennomføringen av kafédialogen og de tre fritidsaktivitetene samt eventuelle utfordringer eller begrensninger i prosjektet. Under begge intervjuene la vi til rette for dialog og at alle medlemmene skulle komme til orde. Intervjuformene ble likevel noe forskjellig, da fokusgruppen bar mer preg av diskusjon deltagerne imellom enn gruppeintervjuet. Hvert intervju varte cirka 45 minutter, ble tatt opp og transkribert av førsteforfatter.

Førsteforfatter gjennomførte i tillegg ikke-deltagende observasjon (Spradley, 1980) av de ti ungdomsrådsmøtene (å to og en halv time) i det året prosjektet pågikk, i kafédialogen (to og en halv time) og ungdomskonserten som ble arrangert gjennom prosjektet. Under ungdomsrådsmøtene satt førsteforfatter tilbaketrasket og deltok ikke i samtalene, men snakket uformelt med medlemmene og koordinatorene i pausene. Hovedmålet med observasjonene

var å få innsikt i Ungdomsrådets arbeid og samspillet mellom medlemmene, det vil si hvordan beslutningsprosessene foregikk og hvordan de tok ansvar og samhandlet med koordinatorene. Vi benyttet observasjonsnotatene til å utvikle intervjuguiden, kontekstualisere i intervjusituasjonen, hvor intervjuer for eksempel spurte aktivt om situasjoner hun hadde observert, og å gi kontekst til intervjuresultatene i analysen.

Etikk

Ved oppstart av prosjektet fikk ungdomsrådsmedlemmene muntlig informasjon om formålet med studien, deres rettigheter og førsteforfatters rolle som ikke-deltagende observatør. Informasjonsskriv ble utarbeidet i henhold til anbefalinger fra SIKT, med et språk tilpasset målgruppen. For å unngå å legge press på deltagelse i intervjuene, ga førsteforfatter både muntlig og skriftlig informasjon om lag en måned før de planlagte intervjuene. Ni av ti medlemmer i Ungdomsrådet (tre gutter og seks jenter) signerte samtykke og deltok på intervjuene. Vi oppmuntret medlemmene til å dele informasjon om studien med sine foresatte. I intervjusituasjonen la førsteforfatter vekt på å la alle komme til orde og vise respekt og anerkjennelse for medlemmenes ulike erfaringer. Studien og datainnsamlingen er meldt til SIKT (Prosjekt nr. 573430).

Dataanalyse

For å analysere intervjumaterialet benyttet vi en refleksiv tematisk analyse inspirert av Braun og Clarke (2021). Først leste førsteforfatter gjennom datamaterialet fra de to intervjuene separat og noterte interessante forhold. Videre leste førsteforfatter systematisk gjennom datamaterialet og kodet alt materiale. Deretter ble koder med lignende meningsinnhold samlet i midlertidige temaer, først separat for de to intervjuene og dernest samlet. Alle forfatterne diskuterte deretter kodene og de midlertidige temaene, i en gjentagende prosess. Førsteforfatter gjennomgikk det kodede datamaterialet på nytt i flere runder for å sørge for at fortolkningen var godt for-

ankret i datamaterialet. Førsteforfatter presenterte forslagene til tema for ungdomsrådsmedlemmene i et rådsmøte, hvor medlemmene fikk komme med innspill til temaene. Medlemmene bifalt forslagene til tema. Temaene dannet til slutt en helhetlig fortelling om medlemmenes ulike erfaringer med deltagelse i prosjektet. Følgende fire temaer ble utviklet: 1) å bli tatt på alvor av de voksne lederne, 2) å jobbe sammen mot et felles mål, 3) stolthet over å kunne bidra med noe for andre, og 4) å bygge selvtillit og ferdigheter.

Styrker og begrensninger

Førsteforfatters tilstedeværelse under ungdomsrådsmøter innebar både fordeler og utfordringer. På den ene siden var medlemmene kjent med førsteforfatter gjennom møtene, noe som kan ha bidratt til at de følte seg trygge til å snakke om egne erfaringer. På den annen side kan medlemmene ha opplevd forventninger til hva de kunne si. At det er voksne tilhørere i Ungdomsrådet er vanlig praksis i ungdomsrådene (Proba, 2022), og ble praktisert ved flere anledninger gjennom prosjektperioden. Valg av fokusgruppe og gruppeintervju fremfor individuelle intervju kan ha bidratt til at ungdommen bygget videre på hverandres refleksjoner og fikk dypere innsikt enn ved individuelle intervjuer. Medlemmene ble tilsynelatende godt kjent med hverandre gjennom prosjektet. Samtidig kan det ha vært utfordrende å dele personlige erfaringer dersom de gikk imot det andre mente. I intervjuene var førsteforfatter derfor bevisst på å spørre om ungdommene var enige eller hadde andre erfaringer. At slike intervjuer kan generere data som ikke samsvarer med hva deltagerne ville ment utenfor gruppen, er en svakhet ved metodene (Solbjør & Skolbekken, 2024), og vi kan dermed ikke utelukke at motsetninger mellom medlemmene ble kamuflert gjennom den intervjumetoden vi valgte. Selv om fokusgruppe og gruppeintervju har noen begrensninger, vurderte vi at metodenes styrker oppveier begrensningene. At vi presenterte og diskuterte tema og funn med Ungdomsrådet gjennom analyseprosessen bidro til respondentvalidering av

temaene, som ifølge Slettebø (2021) kan styrke funnernes troverdighet.

FUNN

I presentasjonen av funn tar vi utgangspunkt i de fire temaene vi kom frem til gjennom analysen og diskusjonen med Ungdomsrådet: 1) å bli tatt på alvor av de voksne lederne, 2) å jobbe sammen mot et felles mål, 3) stolthet over å kunne bidra med noe for andre, og 4) å bygge selvtillit og ferdigheter. For hvert tema har vi formulert deltema som tydeliggjør ulike aspekter ved de enkelte temaene.

Å bli tatt på alvor av de voksne lederne

Å bli lyttet til og få ansvar

Ungdomsrådsmedlemmene uttrykte at de opplevde å bli tatt på alvor av de voksne lederne. De satte dette i sammenheng med tilstrekkelig informasjon innledningsvis slik at de forsto hva prosjektet handlet om, at de fikk ansvar og ble lyttet til. Et medlem uttrykte:

De [voksne lederne] var jo veldig interessert i hva Ungdomsrådet mente, siden det handlet om ungdom. Så vi følte jo at det vi sa ble lagt ganske stor vekt på, da. Jeg følte at det var et stort ansvar, men det var også noe av det mest spennende med det, å vite at meningene våre faktisk kommer til å påvirke ungdom i kommunen.

Ungdomsrådsmedlemmene trakk frem diskusjonen om å nå ut til flest mulig ungdommer med de tildelte midlene som eksempel på at de opplevde å bli tatt på alvor av lederne. Medlemmene fortalte at de tidlig i prosessen ønsket mer informasjon om hva annen ungdom ønsket seg av aktiviteter. Dette tok koordinatorene på alvor og diskuterte i Rådgivningsgruppen, hvor en av lederne foreslo å arrangere en kafédialog der Ungdomsrådet kunne invitere ungdommer i kommunen til å delta. Koordinatorene foreslo dette for medlemmene i neste ungdomsrådsmøte, og ungdomsrådsmedlemmene stilte seg positive til det. Medlemmene opplevde å bli tatt på alvor i planleggingen av kafédialogen. Tre medlemmer tok initiativ til å være med på å gjennomføre og lede arrangementet, noe koordinatorene støt-

tet. De voksne lederne hadde opprinnelig planlagt at kommunedirektøren skulle ha en ledende rolle, men ombestemte seg som følge av medlemmenes initiativ. De tre ungdomsrådsmedlemmene tok aktivt del i arrangementet ved å ønske ungdommene som deltok velkommen, informere om arrangementets formål og være kaféverter.

Å bli utfordret av de voksne lederne

Ungdomsrådsmedlemmene opplevde å bli utfordret av de voksne lederne. Under kafédialogen uttrykte tre medlemmer bekymring overfor lederne for at noen av ungdommene fra ungdomsklubben ikke ville ta arrangementet seriøst. De stilte spørsmål om disse ungdommene burde slippes inn, da de kanskje «bare ville tulle og spise pizza». De voksne lederne minnet rådsmedlemmene om at arrangementet var åpent for alle ungdommer, og medlemmene aksepterte avgjørelsen uten videre diskusjon. I etterkant, da kafédialogen ble diskutert, uttrykte de at de lærte mye gjennom arrangementet og opplevde det som nyttig at ungdom fra ulike miljø deltok. En sa: «Det var veldig bra at andre ungdommer var med. Da fant vi ut hva ungdommer vil ha, ikke bare oss, men hva ungdommen i kommunen vil ha.»

Etter kafédialogen, da det totalt lå 59 ulike forslag på bordet, besluttet Rådgivningsgruppen å sende samtlige forslag til kommunedirektøren for vurdering. Ungdomsrådet ble informert, men deltok ikke i beslutningen. Kommunedirektøren avviste de forslagene som enten falt inn under andre sektorer i kommuneorganisasjonen, som ikke lot seg gjennomføre innenfor tidsrammen på ett år eller av andre grunner. Koordinatorne la deretter frem for Ungdomsrådet de 18 forslagene kommunedirektøren hadde godkjent sammen med begrunnelser. Ungdomsrådet godtok kommunedirektørens beslutning uten videre diskusjon. Under intervjuene uttrykte medlemmene forståelse for prosessen og opplevde å ha stort handlingsrom.

Å få tid til å prosessere og vurdere ulike hensyn

Ungdomsrådsmedlemmene beskrev prosessens

varighet som positiv, at det var flere møter og diskusjoner, samt at den endelige beslutningen ikke ble forhastet. De opplevde at deres perspektiver og ønsker ble tatt på alvor, og trakk spesielt frem hvordan de to koordinatorene vektla at alle skulle få komme til orde og si sin mening, og at forslag ble diskutert i fellesskap. Medlemmene uttrykte at de satte pris på å kunne stille spørsmål til koordinatorene underveis, for eksempel om økonomi og kostnader knyttet til ulike fritidsaktiviteter. En uttrykte det slik:

Det virket som et viktig prosjekt, [...]. Det var jo over en viss tid også, så jeg følte at de var veldig opptatt av hva vi mente. Det var jo ikke bare noe de spurte om én gang, men flere ganger. Vi snakket om det på hvert møte og alle i Ungdomsrådet var med.

Et annet medlem sa at etableringen av Ungdomsrådet ikke var noe kommunen gjorde for å «se bra ut», men at kommunen faktisk var interessert i ungdommens synspunkter.

Å oppleve at beslutningene faktisk blir realisert

Medlemmene trakk frem at avgjørelsene deres fikk gjennomslag, og de satte dette i sammenheng med å bli tatt på alvor av lederne. Koordinatorne delte ideer og forslag til praktisk gjennomføring med medlemmene. Den åpne dialogen ga innsikt i rammene og styrket medlemmenes opplevelse av å bli tatt på alvor. Et medlem uttrykte det slik:

Mange ungdommer føler jo ganske mange ganger at de ikke blir hørt eller at de blir oversett, så det er fint, på en måte, å faktisk være med og bestemme og se at vi blir tatt på en seriøs måte. At vi ikke bare blir hørt på og så glemt.

Etter at Ungdomsrådet ved avstemning hadde besluttet aktiviteter, brukte Rådgivningsgruppen sin lokalkunnskap til å identifisere mulige samarbeidspartnere både i og utenfor kommuneorganisasjonen for å følge opp beslutningen og strekke budsjettet. Konserten ble muliggjort gjennom samarbeid med det lokale kjøpesenteret, som også stilte utstyr og en utendørsarena gratis til disposisjon for uteki-
noen. For LAN-arrangementet inngikk Ungdomsrå-

det samarbeid med en annen kommunal sektor som hadde erfaring med LAN-arrangementer og kunne bidra med teknisk utstyr.

Å jobbe sammen mot et felles mål

Å bli trygge på hverandre

Medlemmene fremhevet at de samarbeidet godt i fritidsprosjektet, og at de opplevde å ha utviklet felles mål innad i Ungdomsrådet og i møte med andre ungdommer på kafédialogen. Medlemmene karakteriserte samarbeidet innad i rådet som ryddig og rettferdig, der alle fikk anledning til å komme med forslag og si sin mening. De beskrev hvordan de ble trygge på hverandre i løpet av prosjektet, til tross for ulike interesser og at de i utgangspunktet ikke kjente hverandre. Et medlem fortalte:

Vi har blitt en ganske fin gruppe, så jeg tror folk tør å si meningene sine i rådet. I hvert fall nå, etter at vi har hatt noen møter sammen. [...] Vi har ulike meninger, så alle får jo ikke forslaget sitt oppfylt, på en måte. Men vi snakker sammen og finner ut av hva som er det beste for de fleste ungdommer, så vi får interessert flest mulig med de pengene vi fikk.

I begge intervjuene kom engasjementet for å skape aktiviteter som var relevante og interessante for flest mulig ungdom i kommunen tydelig frem. Medlemmene ble tidlig enige om, hvis mulig, å arrangere flere aktiviteter. I diskusjonen om LAN-eventet ble det tydelig hvordan medlemmene utviklet samarbeid gjennom prosessen, og kom frem til aktiviteter gjennom å lytte til hverandres synspunkter. Den ungdommen som foreslo LAN-event, møtte først skepsis blant de andre, men gjennom å lytte til argumentene om at mange unge er interessert i dataspill, og at LAN er veldig sosialt, kom medlemmene frem til ett felles forslag. Gjennom slike diskusjoner syntes de å utvikle større forståelse og respekt for hverandres perspektiver.

Å samarbeide med ungdom utenfor Ungdomsrådet

Medlemmene beskrev kafédialogen som en måte å samarbeide med andre ungdommer i kommunen. I

etterkant snakket rådet positivt om erfaringen med å involvere flere ungdommer for å komme med innspill. En fortalte:

Jeg likte veldig godt kafédialogen hvor andre ungdommer fikk komme. [...] Da virker det på en måte mer rettferdig det vi bestemmer, når vi vet at det her faktisk er noe ungdom i [kommunen] mener. Vi har hørt det, vi vet at dette er noe de vil ha. Da føler du deg litt tryggere på at det kommer til å fungere også.

Medlemmene ga uttrykk for at involvering av flere ungdommer ga rådet større trygghet og legitimitet i den endelige beslutningen, og var enige om å likestille forslag fra kafédialogen med egne forslag i den videre diskusjonen.

Stolthet over å kunne bidra med noe for andre

Å ha deltatt i en rettferdig prosess

Medlemmene uttrykte tydelig stolthet over det de hadde oppnådd gjennom fritidsprosjektet. De satt det i sammenheng med det grundige forarbeidet og forankringen av avgjørelsene som ble tatt. De løftet frem konserten som eksempel på et forslag som hadde bred støtte både i Ungdomsrådet og blant ungdom i kafédialogen, mens forslaget om LAN var de stolte av den gode prosessen om hvordan dialog og ulike oppfatninger kunne føre til enighet. De beskrev det som positivt at de gjennom dialog klarte å enes om aktiviteter som kunne favne bredt.

Å oppleve at arrangementene ble vellykket

Medlemmene uttrykte også stolthet over å nå ut til mange forskjellige ungdommer og over den gode deltagelsen på arrangementene. En sa om konserten: «Det var jo mange forskjellige ungdommer som møtte opp. [...] Da føler jeg at vi har truffet forskjellige målgrupper innenfor ungdomsgruppa i hvert fall.» Konserten ble omtalt som spesielt populær, med mange ungdommer som møtte opp flere timer i forkant, og at det kom ungdommer fra andre byer og kommuner. Medlemmene var stolte over stemningen på arrangementet. En uttrykte: «Det har vært veldig gøy å se hvor mye glede det brakte til folk. Så det er

gøy å vite, at det der gjorde faktisk vil!» Konserten ble godt dokumentert i sosiale medier og ungdomsrådsmedlemmene fortalte at de fikk positive tilbakemeldinger. En av dem sa: «Konserten var jo en stor suksess! Den er vi ganske stolte av, for å si det rett ut. For det var mye ungdom der, og mye god stemning og glede.» Ungdomsrådet beskrev også LAN-arrangementet med stolthet. Et rådsmedlem som hadde deltatt på LAN fortalte om positive tilbakemeldinger fra andre ungdommer som deltok og ønske om at arrangementet kunne gjentas. Ungdomsrådet reflekterte over muligheten for et større LAN-arrangement ved en senere anledning slik at enda flere kan delta. Medlemmene som deltok på utekinoen, beskrev det som en positiv opplevelse, selv om det engasjerte relativt få ungdommer. De mente lavt oppmøte skyldtes kaldt vær eller at utekino i større grad appellerer til familier.

Å bygge selvtillit og ferdigheter

Å ha lært å lytte til andre og sette ord på egne meninger

Medlemmene fortalte at de hadde lært mye gjennom fritidsprosjektet. De mente at mye argumentasjon og diskusjon gjennom prosessen hadde bidratt til at de fikk større respekt for andres meninger og mot til å si sin egen mening. Erfaringen av å ha ansvar ga dem også økt selvtillit. Et av medlemmene uttrykte:

Jeg føler jeg har lært om ansvar og jeg har blitt en bedre lytter. Fordi, hvis man skal representere ungdom, så må man også kunne høre på ungdom. Man må også ha en ganske god viljestyrke for å faktisk tørre å si at «det her er det ungdommen vil ha og vi bør prøve å gjøre noe med det.» Så det er noe jeg har lært, det å kunne lytte, å stå på mitt ord og ta mer ansvar.

Ungdomsrådsmedlemmene uttrykte samtidig bekymring for at ungdom generelt blir utelatt fra samtaler om fritidsaktiviteter i kommunen, og at voksne ofte bestemmer hvilke aktiviteter ungdom vil ha, basert på egne erfaringer. De sa at de var blitt mer bevisste på hvilke behov ungdom har og at det er nødvendig at voksne lytter til hva ungdommer faktisk ønsker seg. En sa det slik: «Det blir ikke alltid

tenkt over hva ungdommen vil ha, men det er liksom det vi må fokusere på nå – hva ungdom nå vil ha.»

Å erfare at det er nødvendig å prioritere og ha mot til å ta ansvar for beslutninger

Ungdomsrådet beskrev at de gjennom deltagelse i fritidsprosjektet hadde lært «hvor mye det er å tenke på» når arrangementer skal planlegges, og hvordan budsjettet setter rammer for prioriteringer. De relaterte denne erfaringen til arbeidet i Ungdomsrådet generelt. Som en forklarte:

Vi har også lært om politikk i kommunen og det er jo mye mer enn det vi visste om fra før, fordi ungdom ikke har hatt så mye tilgang til informasjon om hva kommunen har drevet med før nå, egentlig. Og så får vi jo gode erfaringer som vi kan ta med videre.

Utvikling av selvtillit og ferdigheter gjennom prosessen var tydelig i måten medlemmene ønsket å ta ansvar og delta aktivt. Etter at beslutningen om arrangementene var tatt og detaljplanleggingen startet, diskuterte Ungdomsrådet potensielle artister til konserten og filmer til utekino. De tok initiativ til å utarbeide en liste med alternativer og ba koordinatorene undersøke priser og muligheter for booking. Medlemmene uttrykte forståelse for at populære artister var dyre, men la samtidig vekt på betydningen av å velge en artist «ungdommer i dag hører på», for å sikre at konserten var av interesse for målgruppen. Ungdomsrådet tok initiativ til og sto for markedsføringen av arrangementene, blant annet gjennom oppslag i lokalavisen, i sosiale medier og plakater om LAN-eventet på ungdomsklubber og skoler. Medlemmene uttrykte ønske om å delta i gjennomføringen av aktivitetene, som viste at de tok ansvar og bidro til å realisere egne beslutninger. For eksempel hjalp de til bak scenen, og bar og rigget utstyr på de tre aktivitetene.

Medlemmene uttrykte økt selvtillit gjennom det de hadde oppnådd. De mente de tre arrangerte fritidsaktivitetene signaliserer at Ungdomsrådet har en «ekte stemme» i kommunen. En sa: «Altså, det har blitt lagt merke til at vi har fått en endring. Jeg tror

ikke det ville vært like mye oppmøte av ungdom hvis det ikke hadde vært arrangert av oss.» Ungdomsrådet omtalte det de fikk til som eksempel på ungdoms posisjon og innflytelse i kommunale prosesser.

DISKUSJON

I studien utforsket vi hvordan deltagelse i ungdomsråd og ansvar for fritidsaktiviteter for jevnaldrende kan bidra til økt mestring og myndiggjøring for medlemmene.

I dette prosjektet fikk Ungdomsrådet anledning til å engasjere seg i oppgaver de opplevde som meningsfulle. Å arrangere fritidsaktiviteter synes å ha vært fylt med positiv mening for medlemmene, som uttrykte en sterk følelse av stolthet over det de hadde oppnådd. Gjennom prosessene i Ungdomsrådet utviklet medlemmene tillitsfulle relasjoner med hverandre. At samarbeidet ble fremhevet som positivt, kan tyde på at prosjektets innhold, prosess og rammer bidro til å skape en opplevelse av fellesskap, spesielt ettersom samarbeid ikke nødvendigvis oppstår når ungdom deltar i formelle strukturer, som et ungdomsråd er. Kosberg (2024) fremhever at respekt og tillitsfulle relasjoner ungdommene imellom bidrar til å styrke politisk mestringstro. Flere studier har tidligere pekt på betydningen av positiv emosjonell energi for utviklingen av mestringstro og myndiggjøring (Kosberg, 2024; Zimmerman, 2000).

Studien viser at Ungdomsrådsmedlemmene ervervet seg kunnskaper, ferdigheter og selvtillit gjennom prosjektet. Dette har sammenheng med hvordan prosessene foregikk, at Ungdomsrådet fikk stort handlingsrom, og at deres initiativ og meninger i stor grad var styrende for prosjektets utvikling og endelige avgjørelser. Erfaringer med reell innflytelse og påvirkning er sentralt for å utvikle kunnskap, ferdigheter og mestringstro knyttet til egen kapasitet og kompetanse til å ta beslutninger i ulike situasjoner (Hagen, 2021; Kosberg, 2024), og er således sentrale i myndiggjøring. Erfaringer fra studien peker på at det finnes praksiser som kan bidra til å nyansere kritikken fra Matthews og Limb (2003) og Ødegård (2007) om at ungdomsråd mangler reell innflytelse eller mulig-

het til å påvirke beslutninger. Samtidig kan det diskuteres hvorvidt ungdomsrådets ansvar for å arrangere fritidsaktiviteter har potensial til å påvirke ungdomsrådets innflytelse og posisjon generelt. Ifølge Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (2021) skal ungdomsråd representere ungdommens interesser, sikre innspill fra ungdom i saker som berører dem og formidle deres perspektiver til lokale myndigheter. Dette prosjektet var lite politisk kontroversielt og kan således kritiseres for begrenset overføringsverdi til andre saker ungdomsrådet involveres i. I den politiske hverdagen gis det ofte korte frister for innspill, sakene er mer krevende og saksdokumenter er lite tilpasset rådsmedlemmenes forutsetninger (Proba, 2022). Selv om dette prosjektet ikke er direkte relevant for Ungdomsrådets primære oppgaver, tyder studien på at erfaringer med reell mulighet til å påvirke prosessene og beslutningene, samt å jobbe med noe de selv synes er engasjerende, gir trening i beslutningskompetanse og utvikling av mestringstro, noe som kan ha overføringsverdi til andre saker og beslutningsprosesser. Dette samsvarer med erfaringene fra studien til Augsberger med kolleger (2019) som viser hvordan ungdomsrådsmedlemmer utvikler mestringstro når de får jobbe med engasjerende oppgaver og tildeles reell beslutningsmyndighet. De fremhever at opplevelsen av å ha kontroll over ressurser bygger ferdigheter som ungdommen kan bruke for å påvirke beslutningsprosesser i andre sammenhenger.

Ungdomsrådet erfarte å bli tatt på alvor av de voksne lederne. De knyttet denne erfaringen til at de var blitt lyttet til, at de fikk tid til å diskutere seg frem til en beslutning, handlingsrom og ansvar samt at deres beslutninger ble tatt på alvor. Ungdomsrådets erfaringer stemmer overens med tidligere forskning som fremhever at nært samarbeid med støttende voksne som respekterer dem, bidrar til myndiggjøring (Wong et al., 2010). Forskning på ungdomsråd fremhever at voksne ledere er viktige for å støtte ungdom i utviklingen av sine ferdigheter, mestringstro og handlingskompetanse (Augsberger et al., 2017; Bygdås & Hagen, 2022). At Ungdomsrådet gjorde lite motstand i tilfeller der de voksne tok styringen, kan

forstås som uttrykk for manglende mestringstro og myndighet til å utfordre de voksnes beslutninger. Medlemmenes aksept kan samtidig gjenspeile at de opplevde god informasjon og dialog med de voksne lederne, som bidro til tillit og en opplevelse av handlingsrom. De voksne ledernes bruk av innflytelse og makt var viktig for at medlemmenes forslag faktisk ble gjennomført, noe medlemmene også anerkjente. Denne typen samarbeid mellom ungdom og voksne samsvarer med typologien for ungdomsmedvirkning og myndiggjøring utviklet av Wong med kolleger (2010), som fremhever samarbeid mellom ungdom og voksne, der de deler kontroll, planleggings- og beslutningsansvar. Slikt samarbeid innebærer at både de voksne og ungdommene får bidra med sine styrker, samtidig som de voksne med sine erfaringer kan legge føringer, forutsatt at dette skjer i åpenhet, slik at ungdommen forstår sitt handlingsrom.

Studien viser videre hvordan et ungdomsråd kan samarbeide med ungdommer utenfor rådet gjennom andre former for organiserte møter, som kan styrke ungdomsrådets representativitet. Medlemmene erfarte at kafédialogen var positiv og bidro til å forankre beslutningene i et bredere ungdomsmiljø. Erfaringene fra studien viser derfor at det er mulig å møte kritikken om at ungdomsråd består av «eliteungdom» og ikke representerer ungdom generelt, slik Nairn et al. (2006) og Ødegård (2007) beskriver. Selv om manglende representativitet i ungdomsråd i liten grad omtales som et problem i Norge (Proba, 2022), viser tidligere forskning at ungdomsråd ofte har begrenset kontakt med ungdom i lokalsamfunnet og mangler ordninger for å komme i dialog med ulike ungdomsgrupper (Collins et al., 2016; Proba, 2022; Rambøll, 2024). En viktig forutsetning for den måten å samarbeide med annen ungdom som kom frem i studien, var at de voksne lederne brukte sin kunnskap til å sette ulike ungdomsmiljø i kontakt med hverandre.

Sammensetning og rekruttering til ungdomsråd er et sentralt moment for å sikre representasjon. At Ungdomsrådet arrangerte aktiviteter for annen ungdom bidro til reklame for Ungdomsrådet, noe som kan bidra til å styrke fremtidig rekruttering til rådet,

fordi flere ønsker å delta. Medlemmene fortalte om mange tilbakemeldinger i sosiale medier, spesielt etter konserten. Medlemmenes erfaring samsvarer med Ødegårds studie (2007), at denne typen synlig reklame kan bidra til at ungdomsråd på sikt representerer ungdom mer generelt, og ikke bare er en smal gruppe av politisk aktiv ungdom.

KONKLUSJON

Å styrke deltagelse og myndiggjøring blant ungdom er sentralt i folkehelsearbeid (Flodgren et al., 2025; Meld. St. 15 (2022–2023)). Ungdomsråd, som lovpålagte organ, har stort potensial for å styrke dette. I studien erfarte ungdomsrådsmedlemmene å bli tatt på alvor av de voksne lederne og å samarbeide med andre ungdommer mot et felles mål. Å la ungdomsråd delta sammen med voksne i oppgaver som de opplever som engasjerende, kan bidra til myndiggjøring gjennom å bygge kunnskap, ferdigheter og mestringstro. I tråd med rådets intensjon kan slike erfaringer forberede medlemmene på andre oppgaver i ungdomsrådet og styrke engasjement og handlingskompetanse. Samtidig er det behov for mer kunnskap om hvordan deltagelse i lystbetonte oppgaver, som å arrangere fritidsaktiviteter for jevnaldrende, kan ha betydning for rådets handlingskompetanse i andre beslutningsprosesser. Ungdomsråd kan fungere som en arena for å skape forbindelser med en større del av ungdommen i kommunen, og dermed bidra til å sikre ungdomsdeltagelse i beslutningsprosesser. Studien viser eksempler på hvordan ungdomsråd kan samarbeide med annen ungdom, noe som er viktig for å styrke rådets representativitet. Det er imidlertid behov for mer kunnskap om systematiske ordninger for samarbeid mellom ungdomsråd og annen ungdom i lokalsamfunnet.

Anerkjennelser

Takk til medlemmene i Ungdomsrådet for å dele sine erfaringer. Videre takker vi de kommunale lederne som tillot førsteforfatter å være til stede i ungdomsrådsmøtene, samt arbeidskolleger og fagfeller i tidsskriftet som har gitt verdifulle innspill i skriveprosessen.

ABSTRACT

Youth councils as an arena for involvement and empowerment

Children and adolescents' involvement in decision-making is enshrined in the Norwegian Constitution. It is also emphasised as important in a public health context. Municipal youth councils are legally mandated bodies that facilitate youth involvement in local decision-making. However, municipalities have limited guidelines for organising these councils. In this study, we followed members of a youth council who were responsible for organising activities for their peers. We discuss how participation in a youth council and responsibility for leisure activities can contribute to empowerment and self-efficacy among youth council members. The data material consists of non-participating observations from youth council meetings and a focus group and group interview with nine council members (aged 15–19). The findings show that the youth council members experienced working together toward a common goal and being taken seriously by adult leaders. They also reported strengthened self-confidence and skills and expressed pride in contributing to others. We discuss the findings in the light of empowerment as a theoretical perspective.

Keywords: engagement, youth involvement, empowerment, leisure activities, and self-efficacy

REFERANSER

- Andersen, J.G.** (2004). *Et ganske levende demokrati*. Aarhus Universitetsforlag. https://unipress.dk/media/14489/87-7934-792-4_et_ganske_levende_demokrati.pdf
- Augsberger, A., Collins, M.E. & Gecker, W.** (2017). Best practices for youth engagement in municipal government. *National Civic Review*, 106(1), 9–16. <https://www.jstor.org/stable/10.1002/naticivirevi.106.1.0009>
- Augsberger, A., Collins, M.E., Gecker, W. & Dougher, M.** (2018). Youth civic engagement: Do youth councils reduce or reinforce social inequality? *Journal of Adolescent Research*, 33(2), 187–208. <https://doi.org/10.1177/0743558416684957>
- Augsberger, A., Collins, M.E. & Howard, R.C.** (2024). The global context of youth engagement: A scoping review of youth councils in municipal government. *Children and Youth Services Review*, 156, 107349. <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2023.107349>
- Augsberger, A., Gecker, W. & Collins, M.E.** (2019). «We make a direct impact on people's lives»: Youth empowerment in the context of a youth-led participatory budgeting project. *Journal of Community Psychology*, 47(3), 462–476. <https://doi.org/10.1002/jcop.22131>
- Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet** (2021). *Ungdomsråd – ein rettleiar*. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet. <https://www.buifdir.no/fagstotte/produkter/ungdomsråd/>
- Barnekonvensjonen.** (1989). *Konvensjon om barnets rettigheter* (20-11-1989). Lovdata. https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1999-05-21-30/KAPITTEL_8#KAPITTEL_8
- Braun, V. & Clarke, V.** (2021). *Thematic analysis: A practical guide*. SAGE Publications.
- Brown, J. & Isaacs, D.** (2005). *The world café: Shaping our futures through conversations that matter*. Berrett-Koehler.
- Bygdås, A.L. & Hagen, A.L.** (2022). *Ung medvirkning i norske kommuner: En kunnskapsoppsummering* (Rapport 2022:07). Arbeidsforskningsinstituttet. <https://hdl.handle.net/11250/3031778>
- Christens, B.D.** (2012). Targeting empowerment in community development: A community psychology approach to enhancing local power and well-being. *Community Development Journal*, 47(4), 538–554. <https://doi.org/10.1093/cdj/bss031>
- Collins, M.E., Augsberger, A. & Gecker, W.** (2016). Youth councils in municipal government: Examination of activities, impact and barriers. *Children and Youth Services Review*, 65, 140–147. <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2016.04.007>
- Dworkin, J.B., Larson, R.W. & Hansen, D.** (2003). Adolescents' accounts of growth experiences in youth activities. *Journal of Youth and Adolescence*, 32(1), 17–26. <https://doi.org/10.1023/a:102107622321>
- Faulkner, K.M.** (2009). Presentation and representation: Youth participation in ongoing public decision-making projects. *Childhood*, 16(1), 89–104. <https://doi.org/10.1177/0907568208101692>
- Feringa, D. & Tonkens, E.** (2017). How the participation style in local youth councils contributes to the civic engagement of young people. *Journal of Social Intervention: Theory & Practice*, 26(2), 43–59. <https://doi.org/10.18352/jsi.527>
- Finlay, S.** (2010). Carving out meaningful spaces for youth participation and engagement

- in decision-making. *Youth Studies Australia*, 29(4), 53–59. <https://search.informit.org/doi/10.3316/ielapa.568641998471768>
- Flodgren, G., Helleve, A., Selstø, A., Fismen, A.-S., Blanchard, L., Rutter, H. & Klepp, K.-I.** (2025). Youth involvement in policy processes in public health, education, and social work—A scoping review. *Obesity Reviews*, 26(4), e13874. <https://doi.org/https://doi.org/10.1111/obr.13874>
- Gallagher, M., Muldoon, O.T. & Pettigrew, J.** (2015). An integrative review of social and occupational factors influencing health and wellbeing. *Frontiers in Psychology*, 6(1281), 1–11. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2015.01281>
- Grunnloven.** (1814). *Kongeriket Noregs grunnlov* ((LOV-1814-05-17)). Lovdata. <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1814-05-17-nn>
- Hagen, A.L.** (2021). Egalitarian ideals, conflicting realities: Introducing a model for thick youth participation. I A.L. Hagen & B. Andersen (Red.), *Ung medvirkning: Kvalitet og konflikt i planlegging* (s. 277–306). Cappelen Damm. <https://doi.org/10.23865/noasp.150>
- Kommuneloven.** (2018). *Lov om kommuner og fylkeskommuner* (LOV-2018-06-22-83). Lovdata. <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-22-83>
- Kosberg, E.** (2024). Sources of internal political efficacy in the social studies classroom: A qualitative investigation of Norwegian lower secondary students' perceptions. *Nordidactica: Journal of Humanities and Social Science Education*, 14(2024:2), 30–54. <https://doi.org/10.62902/nordidactica.v14i2024:2.24309>
- Larson, R.W., Raffaelli, M., Guzman, S., Salusky, I., Orson, C.N. & Kenzer, A.** (2019). The important (but neglected) developmental value of roles: Findings from youth programs. *Developmental Psychology*, 55(5), 1019–1033. <https://doi.org/10.1037/dev0000674>
- Larson, R.W., Walker, K. & Pearce, N.** (2005). A comparison of youth-driven and adult-driven youth programs: Balancing inputs from youth and adults. *Journal of Community Psychology*, 33(1), 57–74. <https://doi.org/10.1002/jcop.20035>
- Matthews, H. & Limb, M.** (2003). Another white elephant? Youth councils as democratic structures. *Space and Polity*, 7(2), 173–192. <https://doi.org/10.1080/1356257032000133928>
- Meld. St. 15** (2022–2023). *Folkehelsemeldinga: Nasjonal strategi for utjamning av sosiale helseforskjellar*. Helse- og omsorgsdepartementet. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-15-20222023/id2969572/>
- Nairn, K., Sligo, J. & Freeman, C.** (2006). Polarizing participation in local government: Which young people are included and excluded? *Children, Youth and Environments*, 16(2), 248–271. <http://www.jstor.org/stable/10.7721/chilyoutenvi.16.2.0248>
- Patton, M. Q.** (2015). *Qualitative research & evaluation methods: Integrating theory and practice* (4. utg.). Sage.
- Proba.** (2022). *Erfaringer med lovpålagte råd for medvirkning* (Proba-rapport 2022–01). Proba samfunnsanalyse og Telemarksforskning. <https://www.ks.no/contentassets/bc559dba28a542d5b1a523ee49ef011e/Rapport-2022-01-Erfaringer-med-rad-for-medvirkning.pdf>
- Rambøll.** (2024). *Kartlegging av medvirkning på systemnivå* (Rambøll rapport 2.0). Rambøll Management Consulting AS. <https://www.bufdir.no/siteassets/rapporter/kartlegging-medvirkning-ramboll24/>
- Slettebø, T.** (2021). Participant validation: Exploring a contested tool in qualitative research. *Qualitative Social Work*, 20(5), 1223–1238. <https://doi.org/10.1177/1473325020968189>
- Solbjør, M. & Skolbekken, J.-A.** (2024). Fokusgrupper – datainnsamling gjennom samtaler mellom forskningsdeltakere. I L. Lorås & O. Ness (Red.), *Håndbok i kvalitativ forskning – for psykologi, helsefag og sosialfag* (s. 151–163). Fagbokforlaget.
- Spradley, J.P.** (1980). *Participant observation*. Holt, Rinehart and Winston.
- Wong, N.T., Zimmerman, M.A. & Parker, E.A.** (2010). A typology of youth participation and empowerment for child and adolescent health promotion. *American Journal of Community Psychology*, 46(1), 100–114. <https://doi.org/10.1007/s10464-010-9330-0>
- Zimmerman, M.A.** (2000). Empowerment theory: Psychological, organizational and community levels of analysis. I J. Rappaport & E. Seidman (Red.), *Handbook of Community Psychology* (s. 43–63). Springer US. https://doi.org/10.1007/978-1-4615-4193-6_2
- Ødegård, G.** (2007). Political socialization and influence at the mercy of politicians: A study of a local participation project amongst young people in Norway. *YOUNG*, 15(3), 273–297. <https://doi.org/10.1177/110330880701500304>